

---

31 Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Op verzoek van de aanvragers stel ik voor, de volgende debatten van de agenda af te voeren:

- het debat over duurzaamheid en arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie;
- het debat over de beprijzing van Europese emissierechten;
- het debat over het onderzoek naar statiegeld door de Wageningen Universiteit.

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van de Kamer:

- het voorstel van wet van het lid Van Laar houdende de invoering van een zorgplicht ter voorkoming van de levering van goederen en diensten die met behulp van kinderarbeid tot stand zijn gekomen (Wet zorgplicht kinderarbeid) (34506).

Op verzoek van de VVD-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid het lid Bosman in plaats van het lid Van der Burg.

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda:

- het VAO Pensioenonderwerpen, met als eerste spreker het lid De Graaf namens de PVV;
- het VAO Energie, met als eerste spreker het lid Agnes Mulder namens het CDA.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan de heer Remco Bosma namens de VVD.

De heer Remco Bosma (VVD):

Voorzitter. Morgen voeren wij een algemeen overleg over de Telecomraad. Die Raad vindt deze week al plaats. Ik doe daarom graag een vooraankondiging voor een VAO inclusief stemmingen, nog deze week in te plannen.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):

Wij steunen dit echt van harte. Wij hebben bij de begrotingsbehandeling een motie ingediend waar de minister nog op zou ingaan. Dit is het moment om daarover te stemmen.

De voorzitter:

We gaan het VAO plannen.

Ik geef de heer Verhoeven namens D66 het woord.

De heer Verhoeven (D66):

Voorzitter. Vorige week heeft president Erdogan van Turkije gedreigd om de grenzen open te zetten en daarmee per saldo dus om de vluchtelingendeal op te blazen die de Europese Unie met Turkije gesloten heeft. Dit is niet de eerste keer dat er dit soort geluiden komen, maar het wordt steeds dreigender en dwingender. Ik zou dus graag een debat willen hebben met de premier over de situatie en de toekomst van deze deal.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Steun voor het voorstel. Het zou ook goed zijn als we een brief konden krijgen als reactie op de laatste ontwikkelingen, met name het besluit van de Commissie om de preaccessiegelden te stoppen.

De heer Omtzigt (CDA):

Ook steun voor het voorstel. Wij zouden ook graag willen weten hoe de individuele landen en regeringen op dit moment denken over het opschorten van de onderhandelingen. Zonet hebben de VVD en de PvdA besloten dat we dat niet moeten doen, maar we willen graag weten hoe de andere 27 landen er een voor een over denken.

De heer Krol (50PLUS):

Steun voor de brief en voor het voorstel.

De heer Dijkgraaf (SGP):

Steun voor beide.

De heer Fritsma (PVV):

Het is slecht dat Nederland zich afhankelijk heeft gemaakt van de EU en Turkije. We moeten de eigen grenzen sluiten. Vanuit die invalshoek steunen we het verzoek om een debat en een brief.

De heer Monasch (Monasch):

Steun voor het verzoek van de heer Verhoeven.

Mevrouw Karabulut (SP):

Van harte steun.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Geen steun. Morgen hebben we een AO en er staan nog allerlei debatten in de planning. Er is dus genoeg gelegenheid om over deze belangrijke zaak te spreken.

De heer Ten Broeke (VVD):

Geen steun. Morgen zijn er zelfs twee AO's waar het bij opgebracht kan worden. Ook is er nog het debat met de minister-president zodra de top gehouden wordt. Dat zijn de momenten om de regering aan de tand te voelen en dat doen we graag.

Mevrouw Voortman (GroenLinks):

Steun, voorzitter.

De voorzitter:

Mijnheer Verhoeven, u hebt geen meerderheid voor het houden van een debat.

De heer Verhoeven (D66):

Het is teleurstellend dat alleen de coalitie dit niet wil en dat zij zegt: we gaan morgen nog een debat voeren met de minister van Buitenlandse Zaken. Dit lijkt me nou echt iets om met de premier te bespreken. Het is duidelijk: PvdA en VVD vinden het niet belangrijk genoeg. Ik zal het dan morgen in het AO opbrengen, maar het is teleurstellend dat er hier niet over gesproken kan worden.

De voorzitter:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan de heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (CDA):

Voorzitter. De VVD heeft een mooi campagnefilmje waarin de staatssecretaris van Financiën zegt dat de Wet DBA tot 1 januari 2018 is uitgesteld. Maar wij kunnen in het Staatsblad of in de Kamerbrieven geen enkel formeel beleidsbesluit of KB vinden waarin staat dat de wet is uitgesteld.

De voorzitter:

En uw verzoek is?

De heer Omtzigt (CDA):

Ik zou graag weten of de wet is uitgesteld of niet, dus of wel klopt wat gezegd werd. Twee: er wordt niet gehandhaafd, maar de staatssecretaris geeft drie verschillende definities van handhaving, in antwoorden op vragen van collega Klein, in antwoorden op vragen van mij en collega Van Weyenberg en in het filmje, dus waarop wordt nou niet gehandhaafd? Ook lijken de verschillende ministeries zelf geen zzp'ers meer in te huren. Ze vinden de maatregel van Wiebes dus volstrekt onvoldoende. Ik zou graag willen weten of het klopt dat die ministeries niet meer inhuren. Ik krijg daarover graag voor morgen 12.00 uur een brief van de premier. Daarna wil ik een debat met de premier over de vraag of deze communicatie wel klopt. We kunnen in Nederland toch niet hebben dat we niet weten of een wet geldig is of niet.

De heer Van Weyenberg (D66):

D66 steunt dit van harte. Ik heb samen met de heer Omtzigt vragen gesteld. Het is natuurlijk heel opmerkelijk dat het kabinet blijkbaar in plaats van zzp'ers te helpen, partijpolitieke propaganda en campagnefilmjes maakt ...

De voorzitter:

Deze opmerkingen bewaart u voor het debat.

De heer Van Weyenberg (D66):

... dus volle steun.

De heer Krol (50PLUS):

Ook volle steun.

De heer Bashir (SP):

De SP was als enige tegen dit wetsvoorstel. Helaas is het aangenomen. Wat ons betreft moet de premier snel duidelijkheid hierover geven. We steunen het voorstel dus.

De heer Dijkgraaf (SGP):

Wij willen graag eerst een brief. Als we alle VVD-campagnefilmjes moeten gaan checken, zijn we de komende weken daarmee zoet, want die kloppen meestal niet. Daar zijn wij als Kamer niet voor, maar het moet wel duidelijk zijn wat de wet is. Volgens mij is de handhaving opgeschort, maar ik lees dat graag in de brief. Dan kunnen we kijken of er nog een extra debat nodig is, naast de debatten die we al gepland hebben.

De voorzitter:

Dus voorlopig geen steun.

Mevrouw Voortman (GroenLinks):

Wij willen ook precies weten hoe dit zit, dus van harte steun van GroenLinks voor het verzoek van de heer Omtzigt om een brief en daarna een debat.

De heer Tony van Dijck (PVV):

Steun op alle punten.

De heer Öztürk (Groep Kuzu/Öztürk):

Ondernemers hebben recht op snelle duidelijkheid en dan niet via campagnefilmjes van de VVD, maar via onze minister. Ik steun het voorstel dus.

Mevrouw Schouten (ChristenUnie):

Ik steun het verzoek om de brief over de stand van zaken rondom onder andere de handhaving. Het debat staat volgens mij geagendeerd. Woensdag hebben we nog een hoorzitting. Ik wil het wel graag grondig voorbereiden, voordat we in dat probleem vervallen. Volgens mij moet het debat gewoon volgende week ingepland worden, maar dan wil ik de informatie wel graag voor het debat hebben.

De heer Ziengs (VVD):

De VVD heeft er alle belang bij dat er rust komt op dat front. Volgende week is er een debat ingepland, dus geen steun voor een versneld debat.

Mevrouw Mei Li Vos (PvdA):

Ik sluit me aan bij de wijze woorden van de christelijke fracties van de SGP en de ChristenUnie: eerst een brief en dan volgende week het debat dat al gepland staat.

De voorzitter:

Mijnheer Omtzigt, er staat inderdaad een debat op de lijst ...

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ja, voor volgende week, maar niet voor deze week.

De **voorzitter**:

... dat we volgende week gaan houden. Voor de rest stel ik voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik dank de collega's voor de steun om morgen een brief van de premier te krijgen over de vraag of dit geldig is. Het is van groot belang om te weten of een wet opgeschort is of niet en onder welke voorwaarden. Het viel mij op dat de collega's zeiden: het is in het belang van de VVD om te weten wat er gebeurt. Nee, het is in het belang van de zpp'ers om te weten wat er gebeurt.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Misschien kan de staatssecretaris de Kamervragen op dit onderwerp van de heer Van Weyenberg en mij, waarvan de deadline is verlopen, en passant ook voor morgen 12.00 uur beantwoorden.

De **voorzitter**:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Agnes Mulder.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):

Voorzitter. In de krant konden we lezen dat de kans op kernsmelting door brand één keer in de tien jaar is. We hebben het dan over kerncentrales vlak over de grens in België. Het lijkt vanaf 2015 een heel groot punt van zorg. Het lijkt ook alleen maar erger te worden. Er zijn gezamenlijke inspecties geweest. Gebeurt dat bij alle kerncentrales in het buitenland? Hoever staat het ermee? Wil de minister hier ook een Europese toezichthouder hebben? Ik wil daarover graag met de minister in debat.

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):

De VVD deelt de zorgen, zeker als ze terecht zijn. Vanmorgen heeft de minister een brief gestuurd met uitleg over het stuk waaraan mevrouw Mulder refereert. Volgende week woensdag hebben wij al een algemeen overleg Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Daar past dit volgens mij uitstekend bij. We behandelen het dan sneller, waarmee we recht doen aan alle zorgen.

De heer **Madlener** (PVV):

Naast dit nieuws was er ook nog ander nieuws, namelijk dat de veiligheidsplannen van Tihange te grabbel staan op internet. Ook daarover ontvang ik dan graag voor het AO van volgende week een brief van het kabinet.

De **voorzitter**:

Maar steunt u het verzoek om een debat of niet?

De heer **Madlener** (PVV):

Ik denk dat het AO van volgende week een prima gelegenheid is om het te bespreken.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):

Ik sluit me aan bij de PVV. Ik denk dat volgende week het snelste moment is om het te bespreken. Ik zou het goed vinden om in de brief ook een antwoord te krijgen van de minister op de vraag of zij alsnog van plan is om zich aan te sluiten bij het verzoek van onder andere Duitsland om een snelle sluiting van die centrales. Eerder was zij daar niet toe geneigd, maar na deze nieuwe informatie wellicht wel. Ik krijg daarop graag voor het AO een reactie van de minister.

De heer **Smaling** (SP):

Het is belangrijk wat mevrouw Mulder aankaart, maar het lijkt mij goed om dit te bespreken tijdens het algemeen overleg van volgende week. Misschien moeten wij intern even bekijken of wij de spreektijd iets verlengen, want er komt wel steeds meer bij. Maar dit moet absoluut besproken worden.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Ik steun alle verzoeken van collega's om aanvullende informatie. Wij hebben volgende week een debat gepland staan, dus het lijkt mij het meest voor de hand liggend om het dan te agenderen.

De heer **Van Dekken** (PvdA):

Geen steun voor het debat, wel steun voor de brief.

De **voorzitter**:

Mevrouw Mulder, u hebt geen steun voor het houden van een debat, maar wel voor het verzoek om een brief.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):

Wij vinden het gewoon heel belangrijk om exact te weten welke communicatie er nu heeft plaatsgevonden met de Belgen over dit onderwerp. Iedere keer krijgen de inwoners maar informatie over zich heen. Zij moeten het lezen uit de krant. Dit is volstrekt onacceptabel. Wij willen graag exact en nauwkeurig weten wat er wel en niet is uitgewisseld tussen het Nederlandse kabinet en het Belgische kabinet. Dat willen wij graag verwoord zien in die brief. Ook willen wij weten wat het kabinet vindt van een Europese toezichthouder.

De **voorzitter**:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Schouten.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):

Voorzitter. Vanochtend kwamen de cijfers van een onderzoek van de PO-Raad naar buiten waaruit blijkt dat duizenden leerlingen van basisscholen naar huis worden gestuurd omdat er geen invaller te krijgen is. Een kwart van de scholen heeft ten minste één keer een klas naar huis gestuurd. Meer dan de helft van de klassen wordt gedwongen samengevoegd. Wij willen hierover graag een debat. De minister heeft vandaag aangegeven dat hij een verkenner heeft aangesteld naar aanleiding van een motie van de Kamer. Hij stelt daarbij dat de verkenner de scholen gaat helpen de mogelijkheden die er bestaan beter te benutten. Dat is niet waarom in de motie wordt verzocht. In de motie wordt de regering verzocht, de verkenner knelpunten te laten inventariseren en oplossingen te formuleren. Ik wil dus graag een debat over de cijfers van de PO-Raad, maar ook een brief waarin de taakopdracht van de verkenner wordt meegestuurd. Ook wil ik uitleg van de minister over zijn uitspraak dat hij niets kan doen als de AOB en de PO-Raad het niet met elkaar eens worden. Volgens mij zijn wij nog altijd degenen die de wetten bepalen.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):

Ik ben het er helemaal mee eens, dus steun voor een brief en voor een debat. Dit speelt al heel erg lang. Ik zou in de brief dus ook graag willen lezen welk tempo de minister nu zelf wil maken.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):

Dit verzoek is mede ingediend door D66 en het CDA.

De heer **Van 't Wout** (VVD):

Een of twee weken geleden heb ik samen met mevrouw Schouten en nog enkele collega's een motie ingediend om een verkenner aan te stellen. Het kenmerk van een verkenner lijkt mij dat hij niet alleen gaat zenden, maar vooral ook gaat luisteren. Dat lijkt mij klip-en-klaar de opdracht. Ik steun dus het verzoek om een brief. Mijn suggestie zou zijn om die brief te vragen vóór de begrotingsbehandeling die wij volgende week hebben en deze meteen daarbij te bespreken. Op basis van het rapport van de verkenner kunnen wij bekijken of een debat noodzakelijk is. Laten wij dat gelijk volgende week bespreken, want als wij nu een debat op de rol zetten, zitten wij in het volgende schooljaar, vrees ik.

De heer **Fritsma** (PVV):

De PVV steunt beide verzoeken.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):

Ik vraag mij af of het door de Wet werk en zekerheid komt of doordat scholen geen mensen willen aannemen, dat deze invallers niet aan het werk komen. Ik denk dus dat het beter is om eerst een brief te vragen en dan te bekijken of en, zo ja, hoe wij een debat willen voeren.

De **voorzitter**:

Dus voorlopig geen steun.

Mevrouw **Vermeij** (PvdA):

Een brief lijkt mij een prima idee. De suggestie om dat voor de begrotingsbehandeling van volgende week te doen ook. Geen steun voor een debat.

De heer **Ulenbelt** (SP):

Steun voor beide verzoeken.

De **voorzitter**:

Mevrouw Schouten, u hebt geen meerderheid voor het houden van een debat.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):

Nee, maar de suggestie van de collega's lijkt mij wel goed, namelijk om het kabinet te vragen om een brief — waarom ik ook heb gevraagd — vóór de behandeling van de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de Kamer te sturen. Daarin moet echt worden ingegaan op de twee genoemde punten, de taakopdracht van de verkenner en de uitspraken van de minister over zijn rol, zodat wij daarover het debat verder kunnen voeren.

De **voorzitter**:

Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Keijzer namens het CDA.

Mevrouw **Keijzer** (CDA):

Voorzitter, is het goed dat ik van achter de interruptiemicrofoon spreek?

De **voorzitter**:

Ja, dat is prima.

Mevrouw **Keijzer** (CDA):

Vorige week is het bed-bad-broodoverleg geklapt. Al heel snel kwam het idee naar boven dat het leek alsof dit onderdeel was van een VVD-campagne. Nou zien wij dat wel vaker en daarom heb ik gevraagd om een feitenrelaas. Dat is door meerdere collega's ondersteund. Wij hebben drie brieven gehad waar veel in staat, maar geen feitenrelaas. Ik hecht eraan om dat relaas toch te krijgen voordat wij morgen de begroting behandelen. Ik wil precies weten welke afspraken in concept zijn gemaakt, wanneer partijen in de afgelopen anderhalf jaar daadwerkelijk bij elkaar zijn gekomen, wanneer de afspraak voor maandag 21 november is gemaakt en wanneer die is afgezegd en door wie. Ik hecht er echt aan om vóór morgen van de staatssecretaris te horen te krijgen wat uiteindelijk de tekst was waarover men blijkbaar op het allerlaatste moment een dispuut had. Daar zit volgens mij de essentie om te kunnen beoordelen of dit echt op de inhoud is gegaan of dat het onderdeel is geweest van een VVD-campagne.

De **voorzitter**:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Ik geef het woord aan mevrouw Aukje de Vries namens de VVD.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Elias

Mevrouw **Aukje de Vries** (VVD):

Voorzitter. Ik wil graag een vooraankondiging doen van een VAO voor aanstaande donderdag, inclusief stemmingen, naar aanleiding van het algemeen overleg over belastingen.

De voorzitter:

Wij zullen daar in de planning rekening mee houden.

Tot slot is het woord aan de heer Jan Vos namens de PvdA.

De heer **Jan Vos** (PvdA):

Voorzitter. Op steeds meer plaatsen worden wij geconfronteerd met de nadelen van de winning van fossiele energie. Een van die plaatsen is de Nederlandse Waddenzee. De bodem daalt daar veel sneller dan wij verwachtten. Mijn fractie maakt zich daar ernstig zorgen over. Er zijn al zo veel problemen in het noorden van het land als gevolg van de gaswinning. Dit kunnen wij er echt niet nog eens bij hebben. Daarom vraag ik hierover een debat aan.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):

Het is een onderwerp dat ons allemaal aan het hart gaat. Het is belangrijk dat wij hierover debatteren. Als energiewoordvoerders hebben wij geprobeerd een aantal debatten in elkaar te schuiven. Ik doe het voorstel om op dit punt een brief te vragen en die bij het debat over de mijnbouw te voegen. Ik doe dit verzoek mede namens de VVD.

De heer **Krol** (50PLUS):

Hoe sneller, hoe liever. De manier waarop het gebeurt, vind ik ondergeschikt. Ik steun het verzoek.

De heer **Smaling** (SP):

Het is een belangrijke zaak die ik bij voorkeur toevoeg aan het mijnbouwdebat.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

De ChristenUnie wil hier ook over debatteren, maar ook wij geven er de voorkeur aan om het punt toe te voegen aan een al gepland debat.

De heer **Jan Vos** (PvdA):

De fractie van GroenLinks heeft mij gemeld dat zij de debataanvraag steunt. Ik stel voor dat wij de suggestie van mevrouw Van Veldhoven volgen. Ik vind dat een waardevolle aanvulling.

De voorzitter:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van de regeling van werkzaamheden.